

زیر آسمان فیروزمای

علی مصفا درآپ آرت مان

● **شرق**؛ چهارشنبه‌های فیلم کوتاه و مستند آپ آرت مان این هفته میزبان دو اثر از علی مصفا است. علی مصفا۱ بازیگر و علی مصفا۲ کارگردان. دو فیلم کوتاه «همسایه» به کارگردانی علی مصفا با بازی محمد صالح و هدیه تهرانی، و فیلم «قایق‌های من» ساخته صافی یزدانیان با بازی علی مصفا و لیلیا حاتمی روز چهارشنبه نمایش داده می‌شود. بعد از نمایش این دو فیلم، جلسه نقد و بررسی با حضور هوشنگ گلמکانی، سردبیر مجله فیلم و صفی یزدانیان برگزار می‌شود. فیلم کوتاه «همسایه»، ساخته علی مصفا، داستان مرد میان‌سالی است که در پی ناراحتی گلو و سرفه‌های مکرر به پزشک مراجعه می‌کند و پزشک به او دستور استراحت و پرهیز جدی از «صحبت‌کردن» می‌دهد. این در حالی است که او در غیاب همسرش ناچار است به صداهای فراوانی گوش کند. عوامل این فیلم عبارت‌اند از: مدیر فیلم‌برداری: همایون پایور، صدابردار: بهمن حدیدی، طراح صحنه و لباس: لیلا حاتمی، صداگذار: فردین صاحب‌الزمانی، تدوین: علی مصفا. این فیلم تولید انجمن سینمای جوان ایران و مدت آن ۲۵ دقیقه است. علی مصفا، بازیگر و کارگردان و تهیه‌کننده ایرانی در سال ۱۳۴۵ در تهران متولد شد. او فارغ‌التحصیل رشته عمران از دانشکده فنی دانشگاه تهران در سال ۱۳۷۴ است. علی مصفا دو فیلم بلندش با نام‌های سیما ی زنی در دوردست و پله آخر را با حضور لیلا حاتمی کارگردانی کرده است. وی در سال ۱۳۹۱ عضو هیات داوران جشنواره اوسیان سینه فن هند بود. فیلم کوتاه «قایق های من»، ساخته صافی یزدانیان که لیلا حاتمی و علی مصفا شخصیت‌های اصلی آن هستند، در رابطه با این موضوع است که خاله جان پوری فوت کرده و فرهاد که سال‌ها خارج از ایران بوده، به ایران برمی‌گردد و خاطراتش با مریم را به یاد می‌آورد و ….. زمان این فیلم ۲۶ دقیقه است. این فیلم برنده جایزه بهترین فیلم کوتاه داستانی از بیست‌ودومین جشنواره فیلم کوتاه تهران در سال و نامزد جایزه بهترین فیلم کوتاه داستانی در نهمین جشن سینمای ایران در سال ۱۳۸۴ بوده است. صافی یزدانیان، متولد سال ۱۳۳۹ در تهران است. او دانش‌آموخته کارشناسی سینما از دانشگاه هنر در سال ۱۳۶۸ است. از فیلم‌های مستند او می‌توان به فیلم «نفس» و حضور آن در جشنواره فیلم‌های مستند ژان تیی (فرانسه) و جشنواره فیلم بازارها (پاریس) و همین‌طور فیلم «در جست‌وجوی شهرزاد» و حضور آن در جشنواره فیلم‌های مستند آمستردام اشاره کرد.

ندا حبیبی: نام «مشهد» همواره با احترام، تقدس و زیبایی همراه بوده است. ایرانی‌ها مشهد را شهر آرامش و برآورده‌شدن آرزوهای خود می‌دانند و برای سفر به آن، لحظه شماری می‌کنند. حالا چه شده که آشوب‌ها و جنجال‌های سیاسی حول محور این شهر می‌گردد و حواشی متعدّدش دامان مردم این شهر را می‌گیرد؟ چرا حقوق بیش از ۱۸ هزار فعال موسیقی در مشهد نادیده گرفته می‌شود؟ چرا هنرمندان در مشهد با مشکلاتی دست‌وپنجه نرم می‌کنند که گاهی برای مردم شهرهای دیگر باور و تصور آن ممکن نیست؟ مشکل دقیقا از کجاست و دلیل مخالفت با موسیقی در شهر مشهد چیست؟ وقت آن نرسیده که این گره ۱۲، ۱۳ساله با مشارکت تمام اقشار و به‌ویژه مسئولان باز شود؟ در ادامه پرسش‌ها و گفته‌هایی را از زبان فعالان موسیقی مشهد خواهید خواند.

«من در ایران اسلامی اجازه تحصیل موسیقی نداشته‌ام؛ در کشورم اجازه تحصیل را در کنسرواتوار موسیقی تهران داشته‌ام و مدرکم را از وزارت علوم جمهوری اسلامی ایران گرفته‌ام؛ چطور در همین کشور نمی‌توانم از مدرکم استفاده کنم و اجرا داشته باشم؟ این‌ چه تناقض آشکاری است؟» اینها را «سلمان هاشمی»، مدرس و نوازنده پیانو و تئوری موسیقی، مایستر و آهنگساز گروه موسیقی «آرون»، می‌گوید و در ادامه اضافه می‌کند: «چطور ممکن است من که در مشهد به دنیا آمده‌ام و عاشق شهر و دیار هستم، حرمت و شان والای امام رضا (ع) را ندانم؟ بنده در سال گذشته ۱۲۰ قطعه انقلابی برای شهرداری مشهد ساختم، پنج ترانه برای حضرت امام رضا (ع) ساخته‌ام که بارها و بارها از سوی تک‌خوان‌ها و گروه‌های مختلف در محافل مختلف در سطح شهر اجرا شده است. پس این موسیقی در ضدیت با شان والای حضرت رضا (ع) است؟ خراسان همواره مهد بزرگان موسیقی بوده است. شهیرترین هنرمندان موسیقی از این دیار برخاسته‌اند. می‌شود اینها را انکار کرد؟»

● ● ●

«رامین میلانی»، سرپرست یکی از قدیمی‌ترین گروه‌های موسیقی مشهد که در جشنواره فجر نیز مقام کسب کرده است، می‌گوید: بیش از ۱۲ سال است موسیقی مشهد در سراسییی افتاده است. واژه «کنسرت» با اینکه در فرم مجوزهای ارشاد به طور قانونی درج شده است و در همه کشور استفاده می‌شود، در مشهد ممنوع است! یعنی هیچ اجرائی به نام کنسرت نباید انجام شود. مجوزها به عنوان‌های مختلفی مانند اجرای پژوهشی یا کارگاه …و تعلق می‌گیرد. نکته مهم برای هنرمندان این شهر، کم‌کاری و مسئولیت‌نپذیرفتن مسئولان ارشاد است. چرو مسئولان ارشاد گاهی به مجوزی که خودشان صادر

می‌کنند پایبند نیستند؟ چرا جوری بیان می‌شود که انگار موسیقی فقط یک سرگرمی و تفریح است؟ سینماگر زندگی اقتصادی‌اش به اکران فیلمش گره خورده است، اهالی تئاتر به اجرای صحنه‌ای و نقاش و مجسمه‌ساز به برپایی نمایشگاه. آیا هنرمندان موسیقی نباید گذران زندگی کنند؟ هنرمندان موسیقی نیز معیشت‌شان به اجرای هنرشان وابسته است. هزاران فعال موسیقی در مشهد نگران امرامعاش خود هستند. من حاضر نیستم شهری را که در آن بزرگ شدم، هنر آموخته‌ام و هنرم را به نسل بعدی منتقل می‌کنم ترک کنم. برای تک‌تک هنرجویان و مخاطبان همشهری‌ام ارزش و احترام قائلم

هنر

گفت‌وگوی «شرق» با هنرمندان خراسانی

موسیقی، زیر پوست «مشهد»

رکورد‌ها و ناگفته‌های موسیقی در مشهد
تعداد فعالان موسیقی خراسان رضوی؛ ۱۸ هزار نفر
تعداد ۴۰ گروه رپ تنها در یک بلوار
تعداد آموزش‌گاه موسیقی، ۳۰ آموزش‌گاه فعال
پایگاه اول موسیقی زیرزمینی رپ در ایران (به نقل از استاندارد خراسان رضوی)
دو گروه اول و دوم جشنواره موسیقی متال در کشور ارمنستان از مشهد انتخاب شدند
ریبرهای مشهد؛ فحش لازم‌ه کار ماست
رکورد بیشترین تماشاگر برای یک گروه «راک»، زیرزمینی
۱۲ سال منوئیت برپایی کنسرت در مشهد
یکی از گروه‌های موسیقی بلاتون خراسانی تاکنون ۱۷ بار مقام آورده ولی برای مردم خراسان نمی‌توانند اجرا داشته باشند

و برای اعتلای فرهنگ مشهد همواره تلاش خواهیم کرد. **بگویید «چشن»، نه کنسرت!**
«آیا واقعا وضع موسیقی در مشهد بحرانی است؟» این سؤال را از «محسن حجازی»، نوازنده و مدرس تار و سه‌تار، می‌پرسیم و او جواب می‌دهد: «اتفاقا برعکس سطح آموزش در مشهد واقعا بی‌ظنیر و چشمگیر است. بیش از ۳۵ آموزشگاه رسمی در مشهد، هر کدام به طور میانگین سالانه ۳۰۰ هنرجو را تربیت می‌کنند، گرچه وقتی می‌خواهند به منصف ظهور برسند اجرائی داشته باشند، مجالی وجود ندارد. به نوعی زحمتی که مدرس برای هنرجوش می‌کشد، در مشهد فرجامی ندارد. باید بگوییم در این شهر اجرا زیاد انجام می‌شود. در هتل‌ها و سالن‌های مشهد به مناسبت‌های مختلف از روز پزشک، معمار و مهندس گرفته تا اعیاد و… گروه‌ها دعوت می‌شوند و اجرائی تفریح گونه و سطح سفیخی از موسیقی انجام می‌شود و مشکلی نیست؛ بدون هیچ ضابطه خاصی. جالب است که اتفاقا حاشیه‌های رعایت‌نکردن ششونات اسلامی به مراتب در این‌گونه جشن‌ها بیشتر است؛ اما مخالفتی صورت نمی‌گیرد! اجرا به طور صرف در این شهر وجود دارد؛ اما اجرای موسیقی جدی همراه با بلیت‌فروشی، انتظامات و … بیش از ۱۲سال است ممنوع شده است! سال ۷۸ جشنی در سالن کوهسگی مشهد انجام شد. تاکید می‌کنم «چشن» و نه کنسرت! فیلمی از آن زمان باقی مانده که هنوزکه‌هنوز است، سر این فیلم ما داریم تاوان پس می‌دهیم؛ با اینکه اصلا کنسرت نبوده است! و اینکه قانونی باید با برگزارکنندگان همان جشن برخورد شود؛ چرا باید آتشش دامان بقیه را بگیرد آن هم این همه سال! با رها جلساتی تشکیل شده اما همگی بی‌نتیجه بوده است. قصدی برای تصمیم‌گیری

وجود ندارد. فقط اظهارنظرها مطرح می‌شود؛ اما هیچ تکلیف و راهکاری معین نمی‌شود».

آوازخوانی درمشهد

آواز ایرانی قدمتی چندصد ساله دارد. مردم ایران هنر آواز را مایه افتخار فرهنگ ایرانی می‌دانند. «مهدی سالاری‌نسب»، از مدرسین نامی آواز در مشهد، دغدغه‌هایش را این‌طور بیان می‌کند: از سال ۶۵ قرائت قرآن و آواز را به طور حرفه‌ای شروع کردم و از سال ۱۳۸۰ در مشهد تدریس می‌کنم و آخرین اجرائی که داشتم سال ۱۳۸۳ بود. من هیچ‌وقت علاقه‌ای به اجرا در خفا نداشتم‌ام، همیشه دوست دارم مخاطبانم در خیالی راحت و در آرامش پا به برنامه من بگذارند و این آرامش برای خودم نیز خیلی مهم است؛ بنابراین در این سال‌ها ترجیح دادم اصلا اجرا نداشته باشم. سعی کرده‌ام بیشتر وقتم را صرف تدریس کنم؛ اما همیشه این امید را داشته‌ام که روزی شرایط فراهم شود مانند تمام کشور ما هم اجرائی بدون استرس داشته باشیم. می‌شود گفت موسیقی مشهد متولی ندارد. هیچ مسئولی خودش را درگیر ماجرا نمی‌کند، همه می‌گویند ما نمی‌توانیم به این ماجرا ورود کنیم اما در نمی‌توانیم آن را حل کنیم. جواب مسئولان ارشاد همیشه این بوده که ما می‌خواهیم کمک کنیم؛ اما هیچ‌وقت موفق نبوده‌اند. گویا در مشهد قانونی وجود ندارد. همه چیز سلیقه‌ای و شخصی است با بهانه‌های مختلف با کنسرت مخالف هستند.

جولانگاه موسیقی زیرزمینی

«علی فردینا»، نوازنده و مدرس نی، می‌گوید وقتی اجرای ما در آخرین دقیق لغو می‌شود، ضربه سختی می‌خوریم و جریان مادی و معنوی‌اش واقعا مشکل است. گروه‌های بزرگ تهرانی اسپانسر و اجراهای متعددی دارند و اگر یکی از این اجراها لغو شود، خسران جبران‌ناپذیری نمی‌بینند؛ اما گروه‌های کوچک شهرستانی که پول سالن، صدابردار، تبلیغات و … را اعتراض‌شان از پیش پرداخت می‌کنند، واقعا با مشکل بزرگی مواجه می‌شوند. مخاطب موسیقی در مشهد همیشه فراوان بوده است، ما هیچ‌وقت مشکل کمبود مخاطب نداشتم‌ه‌ایم. سالن‌هایی که در اختیارمان قرار گرفته، همواره تکمیل شده است و تعداد زیادی از مردم پشت در سالن بدون بلیت مانده‌اند. در اجراهایی که در شهرستان‌های استان خراسان داشتیم، با وجود جمعیت کم این شهرها سالن مملو از مخاطب می‌شود. جالب است که درباره کنسرت‌های موسیقی که عموما برای مخاطبی است که می‌خواهد ساعتی به موسیقی جدی و فاخر گوش دهد، چنین حساسیت‌هایی وجود دارد، چرا این حساسیت‌ها برای مخاطبان جشن‌هایی که در گوشه‌وکنار شهر برگزار می‌شود نیست؟ یا برای مخاطبان سینما و تئاتر؟ چرا فوری بحث امنیتی و قانون گم می‌شود؟ اجراهای خصوصی و زیرزمینی حاصل این بی‌تدبیری‌هاست؛ این اجراهای مخفیانه به نفع هیچ کس نیست. آلبومی که بارها در تلویزیون پخش شده است، مجوز وزارت ارشاد دارد؛ اما وقتی اینجا می‌خواهد اجرا شود، می‌گویند نه، این ناهماهنگی به چه دلیل است؟ هیچ‌وقت پاسخ قانع‌کننده‌ای داده نشده است.»

موسیقی، قربانگاه سیاست

«پیام فرشاد»، نوازنده و مدرس تنبک است که از نوجوانی در زمینه موسیقی ایرانی فعالیت کرده، او می‌گوید: سال‌هاست این ماجرا وجود دارد و تنها قربانی موسیقی است. در بیشتر مواقع این بحث جولانگاهی می‌شود برای کشمکش حزب‌های سیاسی؛ اما هنرمندان با سیاست چه کار دارند؟ هنرمندان با وزارت ارشاد طرف هستند، وزارت ارشاد باید پاسخ‌گوی همه این محرومیت‌های غیرقانونی باشد. وقتی بحث فرهنگ پیش می‌آید، تمام ارگان‌ها خود را دخیل می‌کنند که این بسیار موجب هرج‌ومرج می‌شود؛ اما سؤال من این است که چرا وزارت ارشاد کوتاهی می‌کند و وظیفه خود را به‌درستی انجام نمی‌دهد؟

به دلیل اقبال عمومی به جشنواره تئاتر عروسکی

((مرضیه برومند)) دبیر ماند

شرق؛ مرضیه برومند، دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی تهران– مبارک با یادکردن از هنرمند فقید داود رشیدی که از میان ما رفته است و پذیرفتن کاستی‌هایی در برگزاری جشنواره که باید جبران شود و بودن حسن‌هایی که باید تقویت شود، در آیین پایانی این جشنواره سخنرانی کرد. او گفت: «به‌نام خدایی که آسمان آبی را آفرید، خداوندی که هستی را آفرید و هرچه موهبت داشت به ما انسان‌ها ارزانی کرد. به‌نام خدایی که اندیشه و هنر را آفرید و اندیشه و هنر را در ذات انسان نهاد تا به درک بهتری از هستی برسد. خداوندی که هنر را در برخی انسان‌ها به شکل خاص‌تری به ودیعه گذاشته است. در تار حسین علیزاده، در دوتار دوتارنوازان خراسان، در آوای عاشیق‌های آذربایجان، در صدای آسمانی استاد شجریان، در صدای استاد شهرام ناظری… و. چه چیزی بیشتر از هنر انسان را به خدا نزدیک‌تر می‌کند؛ البته برای رسیدن به خداوند زبان‌های مختلفی وجود دارد و امیدوارم برخی یاد بگیرند. باز هم خداوند را شکر می‌کنم که گاهی تقدیرش را بر این قرار می‌دهد که غم و اندوه باشد و این هم هفدهمین جشنواره تئاتر عروسکی معرفی کرد و گفت: خوشحالم‌که که شانزدهمین جشنواره تئاتر عروسکی باترژی و شاد به پایان رسید و از مرضیه برومند سباسگزارم. جشنواره شانزدهم متفاوت‌تر و باکیفیت‌تر از دوره‌های گذشته برگزار شد و دلیل این مسئله، برپایی خانه عروسک و برگزاری ورک‌شاپ‌ها و ارتباط مستمر با گروه‌های شهرستانی بود.

یادداشت روز

لطفی که امام جمعه به موسیقی کرد

● **حسین هاشم‌پور**

● همدل و یک‌زبان‌کردن اهل هنر از آن جور رخدادهاست که از بس کم دیده شده، برخی معتقدند «دو هنرمند در اقلیمی نگنجند»؛ اما این روزها برخی مخالفت‌های باورنکردنی به موسیقی و اقدام به تحدید آشکار آن، سبب شده جامعه موسیقی و حتی فراتر از آن، جامعه هنری، یک‌صدا خواهان مراقبت از این گوهر ایرانی باشند.
● **یک**: خلاف اخلاق خواندن کنسرت‌ها و نیز جملات حیرت‌آوری مانند: «یک مشت مرفه بی‌درد از برگزارنشدن کنسرت رگ‌های گردنشان بیرون می‌زند»، داغ دل هنرمندان را تازه کرده است؛ مرفه بی‌دردخواندن هنرمندان و هنردوستان از آن جور اشتباه‌های استراتژیک دلوپایانه است که نشان می‌دهد چقدر از متن جامعه ایرانی دور و بی‌خبرند.
● **دو**: یکشنبه، نامه سرگشاده آقای احمدعلی راغب، آهنگ‌ساز شناخته‌شده «آمریکا آمریکا ننگ به نیرنگ تو»، به وزیر ارشاد که هشدار داده برخی می‌خواهند موسیقی را به موقعیت‌پیش از تثبیت آن در جمهوری اسلامی سوق دهند؛ جمعه شب سخنان آقای حسین علیزاده در میانه کنسرتش در تالار وحدت که گفت: «موسیقی شهید خواهد در صف اولم»؛ پیش‌تر دل‌نگرانی‌های صریح آقای حمیدرضا نوربخش، سخنگوی خانه موسیقی و اعلان این خبر که کلابه به رهبری انقلاب می‌برند.. و صد البته نقطه اوج این اعتراضات مدنی، نامه بیش از شش‌هزار موزیسین به رئیس‌جمهور (تا لحظه نگارش این نوشته)، حاکی از اتحاد همه سلیاق برای صیانت از موسیقی است؛ این شاید نخستین‌بار است که اهل هنر گوشه عزلت و سکوت را کناری نهاده و برای زنده‌داشت یک میراث ملی، اخبار و اظهارنظرها را رصد می‌کنند و این‌بار حتی کنش‌گردد.

● **سه**: اتفاقا، جمعه ۲۲ مرداد که امام‌جمعه برای برگزاری کنسرت، دور مشهد خط قرمز کشید، جمعه مهم این ماجرا نبود. جمعه تعیین‌کننده، ۲۹ مرداد بود که پس از تمکین عجیب وزیر ارشاد، فقط در نماز جمعه شش شهر از میان بیش از ۱۱۴۸ شهر، با تحدید موسیقی و رفتار غیرقانونی اعلام همراهی شد؛ راستش هر چند این کم هم جای تأسف دارد؛ اما به‌جای خود نشانه مثبتی است.
● **چهار**: به لطف اظهارات امام‌جمعه، موسیقی و ضرورت‌های وجودی آن به تیرت یک رسانه‌ها بدل شد و در صدر مطالبات جامعه قرار گرفت. مقامات قوای مقتنه و حتی قضائیه بدان توجه نشان دادند و شخص رئیس‌جمهور وعده حمایت داد. این میزان اهمیت‌بخشی حاکمیتی و رسانه‌ای به موسیقی را تا پیش از آن اظهارات، هرگز به خاطر ندارم.
● **پنج**: موسیقی همه تاریخ مظلوم بوده و هست، نمونه اخیرش که به حتم فهم آن هیچ جای دنیا ممکن نیست، نمایش ندادن ساز در رسانه ملی است؛ انواع مسائل از تلویزیون نشان داده می‌شود؛ اما س‌تار با این همه لطف و لطافت، ممنوع‌التصویر است! موسیقی رشته‌ای است که حاکمیت تحصیل آن را از آموزش‌وپرورش تا دانشگاه در دسترس همگان قرار داده؛ اما فضاسازی‌هایی شده تا فارغ‌التحصیلان موسیقی تصور کنند امنیت شغلی و آینده روشن ندارند….

● اکنون به لطف آن سخنرانی شفاف برای حذف موسیقی، هم عمق مظلومیت این هنر به اثبات رسید و هم شاهد همبستگی مثال‌زدنی جامعه هنری هستیم؛ استمرار چنین هم‌گرایی‌هایی بسترساز توسعه هنر و حراست از حقوق قانونی جامعه هنری خواهد شد که حلقه‌ای مفقوده در تاریخ اجتماعی ایران است. قدرت یافتن نهاد و انجمن‌های فرهنگی هنری به تداوم این هم‌گرایی می‌انجامد.

تماشاخانه

بلیت از ۱۳ شهریور به قیمت سابق

فروشنده را از ۶صبح ببینید

● **شرق**: با اکران ساعت ۶:۴۵ صبح فیلم «فروشنده» اصغر فرهادی موافقت شد و طبق اعلام پخش‌کننده فیلم، بلیت‌های این فیلم از شنبه ۱۳ شهریورماه به قیمت سابق پیش‌فروش می‌شود. طبق اعلام دفتر «فیلمیران» با توجه به مخالفت تهیه‌کننده فیلم «فروشنده» با افزایش قیمت بلیت‌های سینمایی این فیلم، بلیت‌های این فیلم بنا به تصویب شورای صنفی نمایش به قیمت سابق همان سینماهای ممتاز هشت هزار تومان و سینماهای مدرن ۱۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. بنا بر این اعلام، با توجه به اینکه در چند روز اخیر برای روزهای چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه با قیمت قبلی برای فیلم اصغر فرهادی پیش‌فروش بلیت انجام شده است، تغییر قیمت بلیت به روال سابق، از شنبه ۱۳ شهریور شروع می‌شود. سخنگوی شورای صنفی نمایش با اشاره به بلامانج‌بودن نمایش فیلم «فروشنده» در سانس ۶:۴۵ صبح در سینما آزادی گفت: هفته آینده برای قیمت بلیت فیلم‌ها در سینماهای مدرن تصمیم‌گیری می‌شود.